

<https://doi.org/10.28925/2664-2069.2025.24>

УДК: 796.332.012.1–053.6(567)

МОНІТОРИНГ ШВИДКІСНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ ІРАКУ

Дяченко Андрій ^{1(ACEF)}, Рабін Мохамед Фахмі Хашім ^{2(ABCDF)}

¹ Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ, Україна

² Академія футболу "Proline", м. Едмонтон, Канада

Внесок автора:

A — концепція та дизайн дослідження; B — збір даних;
C — аналіз та інтерпретація даних; D — написання статті;
E — редагування статті; F — остаточне затвердження статті

Анотація

Актуальність. Функціональні резерви формуються протягом підготовки футболістів U15, U17, U19. Функціональні резерви, які впливають на швидкісні можливості футболістів мають складну структуру. Вони залежать від природніх задатків спортсменів і розвитку структурних компонентів анаеробного енергозабезпечення. Це впливає на функціональну спрямованість тренувальних навантажень юних кваліфікованих футболістів різних вікових категорій.

Мета дослідження – виявити специфічні характеристики швидкісних можливостей у футболістів вікової категорії U15, U17, U19.

Матеріал і методи. Юні кваліфіковані футболісти Іраку (Duħok sports club) вікової категорії U15 (n=20), U17 (n=20), U19 (n=20). **Методи:** моніторинг спеціальної працездатності здійснено під час виконання test 70 (тривалість контрольної дистанції 70 м), test 250 (250 м), test 500 (500 м).

Результати. Статистично значущі відмінності показників «test 70» між всіма віковими групами футболістів не виявлені. Достовірні відмінності ($p < 0,05$) означені в «test 250» і «test 500» між футболістами U15 і U17/ Високий рівень відмінностей зареєстровано між показниками U15 і U19 ($p < 0,001$). Індивідуальні дані свідчать про певні тенденції до покращення виконання всіх тестів за показниками Me, Q3 і IQR.

Висновки. Структуру функціонального забезпечення швидкісних можливостей футболістів U15 сформовано переважно на основі потужності алактатного енергозабезпечення; U17 – алактатної і лактатної (гліколітичної) потужності; U19 – інтегрованих проявів алактатної і лактатної (гліколітичної) потужності, ємності. Це сприяло оптимізації функціональної спрямованості фізичної підготовки юних футболістів різних вікових груп.

Ключові слова: футбол, юні футболісти, швидкісні можливості, функціональні можливості, анаеробне енергозабезпечення, спеціальна працездатність.

MONITORING OF SPEED ABILITIES OF YOUNG IRAQI FOOTBALL PLAYERS

Diachenko Andrii ^{1(ACEF)}, Rabeen Mohammed Fahmi Hashim ^{2(ABCF)}

¹ National University of Ukraine on Physical Education and Sport, Kyiv, Ukraine

² Proline Football Academia, Edmonton, Canada

Author's contribution:

A – Study design; B – Data collection;
C – Statistical analysis; D – Manuscript preparation;
E – Manuscript editing; F – Final approval of manuscript

Abstract

Introduction. Functional reserves are developed during the training of football players in the U15, U17, and U19 age categories. These reserves, which influence players' speed capabilities, have a complex structure. They depend on athletes' natural predispositions and the development of structural components of anaerobic energy supply. This affects the functional orientation of training loads among young qualified football players of different age groups.

The aim of the article is to identify the specific characteristics of speed abilities in football players in the U15, U17, and U19 age groups.

Materials and methods. Material. Young qualified football players of Iraq Duhok sports club aged U15 (n=20), U17 (n=20), and U19 (n=20). **Methods.** Monitoring of special working capacity was carried out using the 70 m test (test 70), 250 m test (test 250), and 500 m test (test 500).

Results. No statistically significant differences were found in the "test 70" results between the age groups. Significant differences ($p < 0.05$) were recorded in the "test 250" and "test 500" between U15 and U17 players. A high level of differences was registered between U15 and U19 players ($p < 0.001$). Individual data showed a general trend toward improved performance across all tests in terms of Me, Q3, and IQR indicators.

Conclusions. The structure of the functional support for speed abilities in U15 footballers was mainly based on the power of alactic energy supply; in U17 players, on both alactic and lactic (glycolytic) power; and in U19 players, on the integrated manifestation of alactic and lactic (glycolytic) power and capacity. This contributed to optimizing the functional orientation of physical training for young football players of various age groups.

Key words: football, young football players, speed abilities, functional capacities, anaerobic energy supply, special working capacity.

Вступ

Добре відомо, що цільові настанови процесу вдосконалення спеціальної працездатності футболістів спрямовані на формування широкого

спектру техніко-тактичних дій, ефективність яких багато в чому залежить від швидкісних можливостей футболістів [5]. В футболі мова йде про індивідуальну і командну швидкість [7].

За думкою провідних спеціалістів її реалізація залежить від розвитку і, що особливо важливо, від структури швидкісних можливостей, що забезпечує високий рівень спеціальної працездатності окремих футболістів і команди в цілому у високоваріативних умовах ігрової діяльності [10].

Водночас, є певне розуміння, що складність структури швидкісних можливостей футболістів залежить складності структури енергозабезпечення, де домінують анаеробні процеси, підсилені високими реактивними властивостями кардіореспіраторної системи і аеробного енергозабезпечення [2].

Різні прояви анаеробної алактатної і лактатної потужності і ємності формують широкий спектр різновидів швидкісних можливостей футболістів, які реалізуються в процесі виконання різноманітних техніко-тактичних дій і ситуативних ігрових варіацій.

Структура швидкісної працездатності футболістів багато в чому залежить наявного анаеробного потенціалу і спроможності його реалізації в умовах змагальної діяльності.

Формування анаеробного потенціалу, його модифікація в структури функціонального забезпечення ігрової діяльності складний багаторічний процес, який підпорядковано віковим закономірностям біологічної адаптації відповідно віковим настановам багаторічної підготовки футболістів [1]. Це формує певні вимоги до розвитку швидкісних можливостей, які пов'язані із віковими закономірностями формування структури функціонального забезпечення спеціальної працездатності.

Особливе місце в системі підготовки футболістів займає віковий період переходу від юнацького спорту до професійної багаторічної кар'єри [4].

Особливість полягає в том, що в кінці пубертатного періоду вікового розвитку людини, тренувальні стимули і відповідні адаптаційні процеси змінюються протягом відносно короткострокового періоду багаторічної підготовки [9]. В цей період зростає значення прояви потужності енергетичних можливостей, які формують рухові і функціональні резерви футболістів [8].

В цьому контексті наявні функціональні резерви швидкісних можливостей футболістів визначаються алактатною і лактатною потужністю, загальною анаеробною ємністю і відповідною руховою діяльністю футболістів. Природньо, що методика визначення функціональних резервів швидкості мусить ґрунтуватись на системі тестових завдань, валідність якої відповідає умовам реалізації відповідної енергетичної і ергометричної потужності роботи.

Великий вибір тестових завдань, які сприяють визначенню функціональних можливостей футболістів в більшості орієнтовано на дорослих футболістів. Відомі тести Cooper test, Yo-Yo test, T-Test тощо, відбивають складні функціональні стани, ознакою яких є складні перехідні процеси, які супроводжують ігрову діяльність футболістів [3].

Відомий анаеробний Wingate test загальний анаеробний потенціал і анаеробну робочу продуктивність. Проте всі тести мало відображають структуру анаеробного енергозабезпечення, зокрема прояви алактатної і лактатної потужності, які в

сукупності власне формують анаеробний потенціал і функціональні резерви швидкості спортсменів.

Наразі, в системі контролю функціональних можливостей спортсменів, в роботі D. McDugal & D. Sale [6] представлено методичний підхід, який ґрунтується на визначенні кількісних і якісних показників тестових навантажень, що спрямовані на мобілізацію анаеробних резервів спортсменів. Вони дозволяють визначити рівень робочої анаеробної продуктивності відповідно виходу роботи в зоні мобілізації анаеробного алактатного енергозабезпечення, потужності лактатного (гліколітичного) енергозабезпечення, мобілізації анаеробного ресурсу в умовах перехідних процесів анаеробної ємності і аеробної потужності. Добре відомо, що ці компоненти визначають наявність функціонального резерву швидкісних можливостей футболістів.

В контексті перехідного періоду U15 – U19 рівень працездатності і інтерпретація показників анаеробної продуктивності має певні відмінності.

Рівень підготовленості футболістів U15 відображає природні задатки спортсменів, здебільше акумулює ефекти підготовки в дитячому футболі; U17 – ефекти спрямованого розвитку енергетичної потужності; U19 – інтеграційні процеси розвитку потужності в умовах формування структури функціонального забезпечення спеціальної працездатності футболістів.

Даних про швидкісні можливості юних кваліфікованих футболістів, які відображають ступінь мобілізації структурних компонентів анаеробних можливостей в спеціальній літературі приведено край обмежено.

Мета дослідження

Мета дослідження – виявити специфічні характеристики швидкісних можливостей у футболістів вікової категорії U15, U17, U19.

Матеріал і методи дослідження

В дослідженні приймали участь юні кваліфіковані футболісти Іраку (Duhok sports club) вікової категорії U15 (n=20), U17 (n=20), U19 (n=20). вікової категорії U15 (n=20), U17 (n=20), U19 (n=20). Для проведення експериментальної частини дослідження відібрали юнаків, які мали регулярну ігрову практику у чемпіонаті країни відповідній віковій категорії.

Моніторинг спеціальної працездатності здійснено під час виконання серії тестів: test 70 (тривалість контрольної дистанції 70 м), test 250 (250 м), test 500 (500 м). Виміри частоти серцевих скорочень реєстрували в режимі реального часу за допомогою Polar Pro. В процесі статистичного аналізу застосовані непараметричні критерії Мана – Уїтні.

Тестування проводилося після дня відпочинку при стандартному режимі харчування і питного режиму. Спортсмени були обізнані про зміст тестів і дали згоду на їх проведення.

Результати дослідження та їх обговорення

Методика проведення моніторингу: моніторинг спеціальної працездатності в процесі виконання серії тестів. В процесі контролю використали добре відомі тести, валідність яких доведено в спеціальній літературі на прикладі багатьох видів спорту [3], в тому числі для визначення резервів енергетичної потужності у юних кваліфікованих футболістів.

За своєю конструкцією тести мали просту структуру, а саме забезпечили спроможність розвивати максимальну потужність руху відповідно часу виконання вправи. Назву тестів, визначено за D. McDugal & D. Sale [3] згідно їх ергометричної потужності і функціональній спрямованості.

Композиція тестових завдань включала короткострокові, середньострокові і довгострокові анаеробні тести.

Для стандартизації завдання часові виміри тривалості анаеробних навантажень переведені в стандартні

(однакові для всіх) параметри довжини тестового відрізка дистанції.

Згідно параметрів часу виконання тесту і інтенсивністю навантаження, вихід роботи в test 70 відповідав мобілізації анаеробного алактатного енергозабезпеченню, test 250 – гліколітичної потужності, test 500 відтворював перехідні процеси реалізації анаеробної ємності і мобілізації аеробної потужності.

Композицію, зміст і функціональну спрямованість тестових завдань, а також програму тестування приведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Програма контролю функціональних резервів спеціальної працездатності футболістів

Назва тесту	Дистанція	Інтенсивність	Спрямованість
Анаеробні тести			
Короткостроковий анаеробний тест, умовна назва test 70, час виконання, секунди (с)	70 м	Максимальна	Потужність алактатного енергозабезпечення
Період відновлення – 1 хвилина			
Середньостроковий анаеробний тест, «test 250», с	250 м	Максимальна, з акцентом на останні 50 м	Потужність лактатного енергозабезпечення
Період відновлення – 7 хвилин			
Довгостроковий анаеробний тест, «test 500», с	500 м	Максимальна, з акцентом на останні 100 м	Перехідні процеси: анаеробна ємність – аеробна потужність

Перед виконанням серії анаеробних тестів, виконані вправи для розминки, індивідуально. Всі стартові дії виконано з місця на біговій доріжці стадіону з тартановим покриттям. Після виконання означених контрольних композицій реєстрували період відновлення ЧСС до $120,0 \text{ уд} \cdot \text{хв}^{-1}$.

Оцінку проведено за тривалістю відновлення до заданих параметрів ЧСС протягом 3 – 5 хвилин. Оцінку проведено з метою визначити ступінь

фізіологічного напруження (перенапружене) навантаження. Невідновлення ЧСС понад 5 хвилин до $120,0 \text{ уд} \cdot \text{хв}^{-1}$, свідчить про перенапруженість системи функціонального забезпечення спеціальної працездатності футболістів.

Результати виконання «test 70» футболістів трьох вікових категорій U15, U17, U19 приведено в таблиці 2.

З таблиці видно, що в результаті виконання короткострокового

анаеробного тесту між жодною з пар груп U15, U17, U19 статистично значущої різниці не зареєстровано ($p < 0.05$).

Водночас аналіз індивідуальних розбіжностей, що схематично

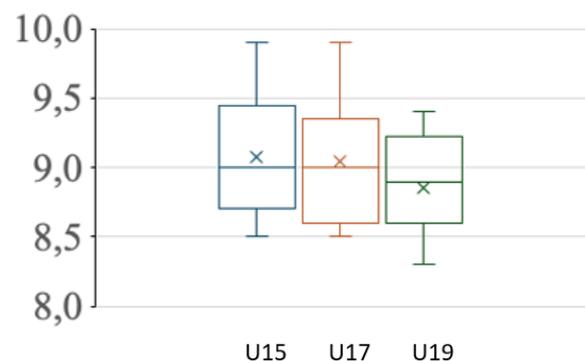
представлено на рисунку 1, дає емпіричні підстави визначити певні тенденції пов'язані зі зміною параметрів швидкісної продуктивності футболістів.

Таблиця 2 – Результати виконання «test 70» футболістів вікових категорій U15, U17, U19 ($n=60$, $n=20$ кожної вікової категорії)

Статистика*	Вікові категорії; час виконання вправи, с		
	U15	U17	U19
$\bar{x}$	9,1	9,0	8,9
Me	9,0	9,0	8,9
S	0,45	0,46	0,39
Q1(25%)	8,7	8,6	8,6
Q3(75%)	9,4	9,3	9,1
min	8,5	8,5	8,3
max	9,9	9,9	9,4
IQR	0,7	0,7	0,5

Примітка: * – статистичні відмінності: груп U15 & U17: U-критерій Манна-Уїтні = 211.0, $p = 0.774$; U15 & 19: U-критерій Манна-Уїтні = 254.5, $p = 0.141$; U17 & U19: U-критерій Манна-Уїтні = 241.0, $p = 0.267$. Між жодною з пар груп немає статистично значущої різниці на рівні $p < 0.05$.

Наведені дані свідчать про зростання швидкості долаття спринтерської дистанції протягом періоду дослідження. Особливо різницю відчутно серед гравців U15 і U19. Слід відзначити зменшення діапазону індивідуальних відмінностей показників, особливо це стосується показників Q3 і міжквартильного діапазону (IQR).

Рисунок 1 – Індивідуальні відмінності результату долаття дистанції 70 м (test 70) футболістів вікової категорії U15, U17, U19

Результати виконання «test 250» футболістів трьох вікових категорій U15, U17, U19 приведено в таблиці 3.

З таблиці видно, що в результаті виконання середньострокового анаеробного тесту статистично значущі відмінності зареєстровані між U15 і U17 ($p < 0.05$) і U17 і U19 рівень відмінностей зареєстровано на межі значущості ($p < 0.05$). Високий рівень відмінностей

зареєстровано між показниками U15 і U19 ($p < 0.001$).

На рисунку 2 схематично надано порівняння індивідуальних відмінностей показників середньо тривалого спринту спортсменів трьох вікових періодів.

Представлені дані свідчать про значуще покращення виконання тесту за показниками Me, Q3 і IQR.

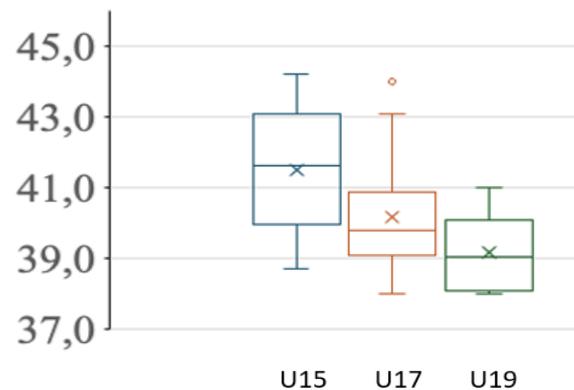
Таблиця 3 – Результати виконання «test 250» футболістів вікових категорій U15, U17, U19 (n=60, n=20 кожної вікової категорії)

Статистика*	Вікові категорії; час виконання вправи, с		
	U15	U17	U19
$\bar{x}$	41,2	39,9	38,9
Me	41,2	39,6	39,0
S	1,8	1,6	1,2
Q1(25%)	39,9	39,0	38,1
Q3(75%)	42,6	40,7	40,1
min	37,8	37,6	36,6
max	44,2	44,0	41,0
IQR	2,7	1,7	2,1

Примітка: * – статистичні відмінності: груп U15 & U17: U-критерій Манна-Уїтні = 277.0, $p = 0.038$ (різниця статистично значуща, $p < 0.05$); U15 & U 19: U-критерій Манна-Уїтні = 329.5, $p = 0.00048$ (різниця високодостовірна $p < 0.001$); U17 & U19: U-критерій Манна-Уїтні = 271.0, $p = 0.054$ (на межі значущості, $p < 0.05$).

Результати виконання «test 500» футболістів трьох вікових категорій U15, U17, U19 приведено в таблиці 4.

З таблиці видно, що в результаті аналізу статистичні достовірні відмінності відмічені між групами U15 і U17 ($p < 0.05$); високо достовірні – між U15 і U 19 ($p < 0.001$). Між групами U17 і U19 статистично значущі відмінності не зареєстровані.

Рисунок 2 – Індивідуальні відмінності результату долаття дистанції 250 м (test 250) футболістів вікової категорії U15, U17, U19

Разом з тим, дані схематично представлені на рисунку 3 визначили тенденцію до зменшення Me, Q3 і IQR, підстави дають підстави визначити загальну тенденцію зменшення рівня

показників і діапазону індивідуальних відмінностей показників долаття довготривалої спринтерської дистанції.

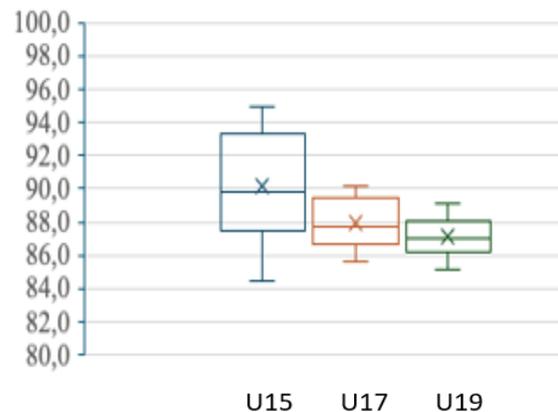
Таблиця 4 – Результати виконання «test 500» футболістів вікових категорій U15, U17, U19 (n=60, n=20 кожної вікової категорії)

Статистика*	Вікові категорії; час виконання вправи, с		
	U15	U17	U19
$\bar{x}$	90,1	87,9	87,1
Me	89,8	87,7	87,1
S	3,4	1,5	1,1
Q1(25%)	87,7	86,7	86,2
Q3(75%)	93,2	89,2	88,0
min	84,5	85,6	85,1
max	95,0	90,2	89,1
IQR	5,5	2,6	1,8

Примітка. * – статистичні відмінності: груп U15 & U17: U-критерій Манна-Уїтні = 280.0, $p = 0.031$ (різниця статистично значуща, $p < 0.05$); U15 & 19: U-критерій Манна-Уїтні = 316.0, $p = 0.0018$ (різниця високодостовірна $p < 0.001$); U17 & U19: U-критерій Манна-Уїтні = 249.5, $p = 0.184$ (різниця статистично не значуща).

Таким чином, під час формування експерименту автори розуміли необхідність доведення валідності змісту і композиції тестових завдань, відповідно цільовим настановам роботи.

Широкий спектр тестів, який застосовується в системі контролю фізичної підготовленості відображає узагальнені прояви спеціальної працездатності футболістів.

Рисунок 3 – Індивідуальні відмінності результату долаття дистанції 500 м (test 500) футболістів вікової категорії U15, U17, U19

Більшість з них, зокрема швидкісні тести, відповідають проявам структурних компонентів функціонального забезпечення ігрової діяльності і безперечно несуть важливу інформацію про рівень спеціальної фізичної підготовленості футболістів [3].

Водночас, є певне розуміння факту, що формування структури функціонального забезпечення спеціальної працездатності футболістів ґрунтується на певному функціональному фундаменті, зокрема потужності енергетичних реакції, які власне формують функціональні резерви подальшого спортивного вдосконалення.

Добре відомо, що формування функціональних резервів має сенситивні передумови в кінці пубертатного періоду, коли природні фізіологічні стимули дозволяють спортсменам досягати відповідного рівня потужності реакцій. Це надає необхідність доповнення існуючої системи оцінки функціональних можливостей і спеціальної

працездатності юних кваліфікованих футболістів, зокрема обґрунтування змісту контролю потужності аеробних і анаеробних енергетичних реакцій.

В контексті даного дослідження мова йде про функціональні резерви швидкісних можливостей футболістів.

Широкий діапазон техніко-тактичних дій і ігрових варіацій, необхідність їх виконання з високою, часто з максимальною інтенсивністю потребують визначення всіх компонентів енергетичного, в першу чергу анаеробного енергозабезпечення.

Згідно з прийнятою концепцією формування функціональних резервів мова йде про формування певного періоду річного циклу підготовки. в основі якого є розвиток потужності енергосистем і власне працездатності в процесі реалізації компонентів потужності.

В контексті даного дослідження йдеться про спроможність до мобілізації анаеробного резерву,

зокрема анаеробної алактатної і лактатної потужності.

На цьому принципі були систематизовані контрольні навантаження і сформовано відповідну композицію анаеробних тестів.

За думкою авторів статті, підкріплену даними спеціалістів [6], наведені короткострокові, середньострокові і тести відображали структурні прояви анаеробної потужності, і перехідні енергетичні процеси в умовах роботи високої інтенсивності і фізіологічного напруження навантаження.

Зокрема, «test 70» відображав спроможність до мобілізації алактатного ресурсу і до потенційно високих проявів спринтерських якостей футболістів; «test 250» відбиває прояви лактатного (гліколітичного) енергозабезпечення; «test 500» свідчить про наявність потенційного анаеробного резерву, що надає можливості прогнозувати спроможність до тривалої анаеробної роботи в умовах перехідних режимів ігрової діяльності.

Дані наведені в роботі свідчать про певні структурні відмінності анаеробного забезпечення швидкісних можливостей футболістів U15, U17 U19. Результати виконання «test 70» достовірно не відрізняються.

Виключення складають певні тенденції до зростання індивідуальної швидкості долаття 70 м.

Можна думати, рівень швидкісної працездатності передусім пов'язаний з природними задатками і спрямованістю тренувальних навантажень.

Вочевидь, що наразі це питання є дискусійним. Відповідь на це питання можливо отримати через ретельний аналіз змісту тренувального процесу і

показників анаеробної потужності кожної окремої групи футболістів.

Особливо відмінності відчуються у футболістів U15 з іншими віковими категоріями в «test 250» і «test 500». Є розуміння, що ці зміни відбулись під впливом збільшення кумуляції тренувальних і змагальників стимулів адаптаційних (тренувальних) ефектів футболістів.

Водночас вони вказують на певні тенденції проявів структурних компонентів функціонального забезпечення спеціальної працездатності, зокрема на анаеробні гліколітичні можливості, вплив яких посилюється протягом відповідного перехідного періоду багаторічної підготовки.

Отримані дані анаеробної продуктивності підтверджують тенденції розвитку функцій у футболістів відповідно вікового діапазону 14 – 19 років, коли потужні характеристики алактатного енергозабезпечення (U15) супроводжуються відповідними проявами потужності (U17) і ємності (U19) гліколітичних реакцій, що в кінцевому результаті приводить до формування цілісної структури функціонального забезпечення анаеробного потенціалу, зокрема енергетичних резервів швидкісних можливостей футболістів.

Наведені дані надають можливості диференційованої оцінки структурних компонентів анаеробного забезпечення швидкісних можливостей футболістів у сенситивному періоді проявів потужності енергетичних реакцій.

Водночас реалізація контролю в якості функції управління тренувальними навантаженнями дозволяє сформувати певні методичні

підході і пов'язані режими тренувальних навантажень, спрямовані на розвиток потужності алактатного і лактатного енергозабезпечення за умов формування і реалізації цілісної структури анаеробного забезпечення швидкісних можливостей футболістів.

Висновки

1. Функціональні резерви і пов'язані з нею параметри працездатності юних кваліфікованих футболістів змінюються протягом перехідного періоду багаторічної підготовки. Мається на увазі віковий період, який включає підготовку футболістів U15, U17, U19.

2. Швидкісну підготовку футболістів U15 побудовано на застосуванні режимів роботи переважно алактатного характеру; U17 – алактатної і лактатної (гліколітичної) потужності; U19 інтегрованих проявів алактатної і лактатної (гліколітичної) потужності, ємності.

Перспективи подальших досліджень

Перспективним напрямом дослідження є обґрунтування метаболічного профілю швидкісних можливостей футболістів U19.

Література:

1. Bairachny, O., Lisenchuk, G., Mulik, V. et al. (2021). Physical and technical training of 13-14-year-old football midfielders. *Journal of Physical Education and Sport*. 21(4). Art 227. <https://doi.org/10.7752/jpes.2021.04227>
2. Diachenko, A., Leibo, W., Lisenchuk, G., Denysova, L., & Lysenchuk, S. (2021). Football Players' "Cardiorespiratory System and Intermittent Endurance" Test. *Sport Mont*, 19(S2), 23-27. <https://doi.org/10.26773/smj.210905>.
3. Hall, E. C. R., John, G., & Ahmetov, I. I. (2024). Testing in Football: A Narrative Review. *Sports (Basel, Switzerland)*, 12(11), 307. <https://doi.org/10.3390/sports12110307>
4. Lethole, L., Kubayi, A., Toriola, A., Larkin, P., & Armatas, V. (2024). Development of the Talent Identification Questionnaire in Soccer for Outfield Players (TIDQ-OP): Coaches' perceptions of the key attributes for player recruitment. *Journal of sports sciences*, 42(4), 291–300. <https://doi.org/10.1080/02640414.2024.2329432>
5. Lisenchuk G., Leleka V., Bogatyrev K., Kokareva S., Adamenko O., Shchekotylyna N., Romanenko S., & Krupenya S. (2023). Fitness training in functional preparedness of highly qualified football players. *Journal of Physical Education and Sport*. 23 (2). Art 62, 502 – 509, <https://doi.org/10.7752/jpes.2023.02062>
6. MacDougall, D. J., & Sale, D. (2014). *The Physiology of Training for High Performance*. Oxford University Press.
7. Murtagh, C.F., Brownlee, T.E., Rienzi, E., Roquero, S., Moreno, S., Huertas, G., Lugioratto, G., Baumert, P., Turner, D.C., Lee, D., et al. (2020). The genetic profile of elite youth soccer players and its association with power and speed depends on maturity status. *PLoS ONE*, 15:e0234458. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0234458>.
8. Nikolaienko, V., Maksymchuk, B., Donets, I., Oksom, P., Verbyn, N., Shemchuk, V. & Maksymchuk, I. (2021). Cycles of Training Sessions and Competitions of Youth Football Players. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 13(2), 423–441. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/429>
9. Sieghartsleitner, R., Zuber, C., Zibung, M., & Conzelmann, A. (2019). Science or Coaches' Eye? - Both! Beneficial Collaboration of Multidimensional Measurements and Coach Assessments for

Efficient Talent Selection in Elite Youth Football. *Journal of sports science & medicine*, 18(1), 32–43.

10. Söderström, T., & Garn, A. C. (2023). Sport specialization in Swedish football players: Investigating a model of antecedents and outcomes. *European journal of sport science*, 23(9), 1868–1876. <https://doi.org/10.1080/17461391.2022.2153084>.

Автори засвідчують про відсутність конфлікту інтересів.

Інформація про авторів:

Дяченко Андрій

доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор,
завідувач кафедри водних видів спорту,
Національний університет фізичного виховання і спорту України,
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0001-9781-3152
E-mail: adnk2007@ukr.net

Рабін Мохамед Фахмі Хашім

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, докторант,
технічний директор Футбольної академії «Proline»,
м. Едмонтон, Канада
ORCID ID: 0000-0002-6087-4629
E-mail: rabeenhashim@gmail.com

Отримано: 01.08.2025

Прийнято: 01.09.2025

Опубліковано: 30.10.2025

Дяченко, А., & Рабін, М.Ф.Х. (2025). Моніторинг швидкісних можливостей юних футболістів Іраку. *Спортивна наука та здоров'я людини*. 2(14), 35-45. <https://doi.org/10.28925/2664-2069.2025.24>